

Motion till riksdagen 2017/18:222

av **Bengt Eliasson (L)**

Nationell handlingsplan för suicidprevention

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att upprätta en nationell handlingsplan för suicidprevention och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Suicid, eller självmord, är ett betydande folkhälsoproblem i Sverige, liksom i övriga världen. Indikatorn ”Suicid” hos Folkhälsomyndigheten visar utvecklingen av säkert fastställda suicid i Sverige. I Sverige år 2015 avled totalt 1 171 personer, 15 år eller äldre, i suicid. Av dem var 72 procent män. I åldersgruppen 30–44 år var antalet suicid 15 per 100 000 år 2006 och antalet minskade till 12 per 100 000 år 2015, vilket motsvarar en minskning med 8,6 procent. Det är mer än dubbelt så många som samma år dog i trafiken.

Suicid är ett allvarligt folkhälsoproblem som förutom förlust av människoliv vanligen leder till omfattande psykiskt lidande och försämrad hälsa hos anhöriga. Suicid har tidigare betraktats som en händelse som enbart individen ansvarar för. Ett sådant synsätt lämnar begränsade möjligheter att genomföra förebyggande insatser, annat än individinriktade insatser inom hälso- och sjukvårdssystemet. Ett alternativt synsätt under framväxt är att se suicid som ett utfall av ett flertal påfrestande faktorer som ligger utanför individens kontroll. Enligt det senare synsättet påverkar olika samhälleliga faktorer suicidförekomsten i en befolkning. Därför krävs ett systeminriktat arbete inom flertalet samhällssektorer. Det suicidpreventiva arbetet bör därmed ses som en central del i utvecklandet av ett socialt hållbart samhälle.

Trots detta satsas endast en bråkdel av de pengar som anslås för minskad trafikdöd på suicidprevention. Den internationella dagen för suicidprevention, 10 september, uppmärksammas varje år med tända ljus på många ställen i vårt land. Samtidigt kan uppmärksammas att Sverige har en nationell nollvision för suicid fastställd av riksdagen

men fortfarande saknar ett handlingsprogram för förebyggande av självmord, något som WHO rekommenderat sedan 1992 och bl.a. Danmark och Norge redan har.

Det är svårt för omgivningen att upptäcka när en människa går i självmordstankar, men ett handlingsprogram syftar till kunskap och kompetens samt rekommendationer och åtgärdsplaner kring förebyggande insatser och information kring den svåra problematik som ämnet utgör.

Behovet av att se över hur det förebyggande arbetet mot självmord ska ske är angeläget och behöver därför utredas. Utredningens mål bör vara att belysa behov för samhället att anta en handlingsplan, vad den skall innehålla samt vad olika samhällsnivåer skall göra som syftar till den fastställda nollvisionen, inga fler självmord.

En handlingsplan kan bli ett stort stöd för anhöriga och personal i skola och arbetsliv.

Hela samhället bör engageras för att minska och förebygga suicid. Regeringen bör snarast ansvara för framtagandet av en sådan handlingsplan, där även hänsyn till internethets tas med.

Bengt Eliasson (L)